פה: כיצד צולין פרק שביעי פסחים

מסורת הש"ס

הוצאה כתיב ביה כשבת. פי' אל יצא איש ממקומו והיינו אל יוצא דהא תמומים דרבנן ואפילו למ"ד תמומין לאוריתא היינו מדשני ולא כתב אל יוצא אבל לדידיה נמי קרא בהוצאה מיירי כדמשמע סוף פ"ק דעירובין (דף ח:) דתני רבי מייא לוקין על תמומין דבר תורה פי' מאל יצא ופריך לאו שייתן לאזהרת מיתת כ"ד הוא משמע דלהוצאה נמי אתא ומ"ת דכרים הזורק (שבת עו:) דרים הוצאה מוכלא העם מהבית ואומר ר"י דאיצטריך חד להוצאה דעני ומד להוצאה דבעל הבית ומשום דהוצאה מלאכה גרוע היא איצטריך למיכתב בתרוייהו ולהכי מציב להו נמי כרים מסכת שבת (דף כ.) בתרתי לפי שכתובות בשני מקראות ומסיק אבות מאי ניהו יציאות יציאות תרתי הווין:

בנגררין. אומר ר"י דלאו דוקא נגררין אלא שיהיו אוך ג' לקרקע דאפי' לרבנן מ"דר"ע דלית להו קלוטה כמו שהוזמה דמיא בזורק במעביר אוך ג' מודו דהכי אמרינן בהמוליא יין (שם דף פ.) אמר רבא הוליא אני גרוגרת והניחה ומזר והוליא אני אחרת דרך עליה חייב ופריך והא אמר רבא אוך שלשה לרבנן צריך הזמה על גבי משהו ומשני לא קשיא כאן בזורק כאן במעביר ולאו דוקא נקט התם דרך עליה דהוא הדין שלא דרך עליה אוך ג' אלא נקט דרך עליה דהשתא לא צריך שיהא אוך ג' רק שיהא אוך ג' דגרוגרת מיחייב ואם תאמר אכתי היאך לאשווים מטמא הא בשבת לא הויא הוצאה בענין זה הואיל ואגד הפר ביד האחרונים שבפנים כדמוכח בהמלגיא (שם דף לא:) וי"ל דהכא מיירי שכל הפר אוך לחומת העזרה ואפילו למאן דאמר התם אגד כלי שמיה אגד ר"מ כלי שיש לו אוך דאינו חייב אם הוליא מקלתו שע"י מה שבפנים יכול להניאו מבפנים אבל ע"י משיכת המוט לא היו יכולים האחרונים להניאו אלא:

וכן להפלה. פי' בקונטרס לענין לירוף ואין נראה דבאלו נאמרין (סוטה דף לח:) משמע סוגיא דגמרא דהלכה כר' יהושע בן לוי דאמר אפי' אמילה של בראל איכא מפסקת ובפרק כל גנות (שיחוכין לב:) משמע סתמא דגמרא דאמילה מפסקת לגירוף דקאמר ט' בקטנה ואחד בגדולה אין מצטרפין ולענין שופר ומגילה נמי לא מצית לפרש דתנן בהדיא בפ' ראוהו ב"ד (ר"ה דף מ: ושם) היה עובר אחורי בית הכנסת או שהיה ביתו סמוך לבית הכנסת ושמע קול שופר או מגילה אם כוון לבו יצא ונראה לר"י דהכא מיירי לענין לענות יחיד קדושה ויהא שמיה רבא מברך דאין אמילה מפסקת לריב"ל ולרב יהודה מפסקת היינו דהוי דבר שצריך עשרה וכי הימי דלא מצטרף לא נפיק ידי חובה אבל שופר לא בעי עשרה:

לא נתקדשה שער ניקנור. וא"ת אם כן בשערי עזרה גופה ליפלוג כאן בשער ניקנור כאן בשאר שערים וי"ל דמתניתין בספסם קאי שאינו נפסל אלא חוץ לחומת ירושלים:

החלונות ועובי החומה כלפנים. נפ"ב דשבועות (דף עו:) פליגי כילד מהלכים שתי תודות שהיו מקדשין בהם חד אמר זו כנגד זו וחד אמר זו אחר זו אחר זו משמע התם דמבפנים היו מהלכין דפריך בשלמא למאן דאמר זו אחר זו אמטו להכי פנימית נאכלת שכבר קדשה ראשונה אלא למאן דאמר כו' ואי מבחוץ היו מהלכין היכי קאמר דקדשה ראשונה חוץ לחומה והא דקאמר התם למאן דאמר זו כנגד זו פנימית הך דמקרבה לחומה אע"ג דמבפנים היו מהלכים קרי לה פנימית שהיא לגד חוץ ירושלים מפני שהיתה בין ב"ד ובין החומה אי נמי דמקרבה לחומת עזרות קאמר והא דקתני הכא שנתקדשה עובי החומה הקידוש היה תלוי בדעת ב"ד וקדשה שפיר עובי החומה וחלונות אי נמי למאן דמסקינן בגמרא עובי החומה בכר שורא אמי שפיר לשם ודאי יכולים לילך ולקדש:

לא

מחבורה לחבורה מנא לן. חבורה של שני פסחים בבית אחד: **תוצא.** קרא יתירא הוא למילף חוץ לחבורת אכילתו: **מן תוצא** לא גרסינן **מן:** **עד שיגיע.** במקום חבורה אחרת: **דעבד ליה עקירה והנחה.** כשבת דבעינן עקירה והנחה דעד שיגיע לא נגמרה מלאכה ובשבת וכל חיובי חטאת אמיב) בעשותה בעושה את כולה ולא בעושה מקצתה (שבת דף לב:) והאי נמי אע"ג דלאו כר חטאת הוא הוצאה כי התם בעינן: **היו סובלין אותם כמותם.** פרש הגשרפי' כגון פר ושעיר יום"כ ופר העלם דבר ופר כהן משיח הגשרפין חוץ לג' מחנות. וילפינן בסדר יומא בפ' שני שעירי (דף סח.) להלן בשאר פרים הגשרפין אתה נותן להם ג' מחנות ואלו ביום הכפורים אתה נותן להם מחנה אחת בתמיה דכתיב[1] יוציא אל מחוץ למחנה ושרף[2] וגו' אלא לומר לך כיון שיצאו חוץ למחנה אחת מטמא בגדים דהא כתיב[3] והשורף אותם יכבס בגדיו אלמא כשיוצאין חוץ העזרה מטמא בגדים שעליהם מיד ואע"ג דלא נח והכא הוצאה כתיבא דכתיב[4] והוציא את הפר וגו': **כנגררין.** על גבי קרקע דאיכא הנחה: **מתני' חוסך עד שמגיע לעצם.** כדפרישית לעיל[5]: **וכמוקדשים.** בשאר קדשים שיצא מהן מקצת אחר: **קונן.** את היוצא בקופיץ: **מן האגף ולפנים כלפנים.** אגף קרי כל מקום הגפת הדלת שהוא חופף[6] ונוקש שם כשסוגרו דהיינו משפת הפנימית של עובי הפתח עד מקום הנקישה שקורין רב"ן: **מן האגף ולפנים.** דהיינו חוץ העיל ממש כלפנים וחוכלין שם קדשים קלים: **מן האגף ולחוץ כלחוץ.** דהיינו מקום הנקישה. ואגף עצמו לא ידעי' השתא שכולם אחד יוצאים לשמות הפתח. שבחומת ירושלים ועובי רחב החומה בגובה כלפנים ואע"ג דבעובי השערים לא אמרן הכי התם כדמפרש טעמא בגמרא מפני המצורעים: **גמ' וכן לספלה.** העומד מן האגף ולפנים מצטרף לעשרה והעומד חוץ לפתח אין מצטרף: **איכא מפסקת.** שאין הפסק לפני המקום שהכל גלוי וידוע לפניו ואין סתימה לפניו: **אגף עצמו.** עובי השער מן הנקישה ולפנים: **שערי ירושלים.** אגף עצמו כלאחר שלא נתקדש עוביין: שערי עזרה נתקדש עוביין בקדושת עזרה חוץ משער ניקנור מפני המצורע שעומד שם בעודו מחוסר כפורים ומכניס משם בהוטיתו לעזרה. מצורע משתלח חוץ לשלש מחנות כדאמרינן באלו דברים (לעיל מ.): **מפני מה לא נתקדשה שער ניקנור.** בקדושת עזרה והוא שער המזרחית של עזרה: **עומדין שם.** ביום שמוציא לימי ספרו לאחר שנתרפא וגלח וטבל והעריב שמשו בשביעי ועודנו מחוסר כפורים ותניא בהקומץ (מנחות מ:) מחוסר כפורים שנכנס לעזרה עונשו כרת ונפקא לן[7] מעוד טומאתו כו[8] ומכניס ידיו משם לעזרה לתת עליהן מדם האשם שאילו מוציאו לחוץ היה נפסל ביוצא וביאה במקצת לאו שמה ביאה לעונשו על כך אי נמי שמה ביאה וגזירת הכתוב היא והעמיד הכהן המטהר את האיש המיטהר לפני ה' וגו' (ויקרא יד): **גנין ועליות לא נתקדשו.** בין גני ירושלים בקדושת ירושלים לקדושת קלים בין גני בכבוד העזרה בקדושת עזרה לקדושת קדשי קדשים: **כויאא פסחא.** מבורות גדולות היו נמנין עד שלא היה הפסח מגיע לכל אחד כי אם כזית מן הפסח: **והלילא פקע איגרא.** לקול המולת ההמון מהלכי דומין כאילו הגגין מתבקעים שהיו אומרים ההלל על הפסח כדתנן לקמן (דף לה.) הראשון טעין הלל על אכילתו: מאי

[1] א ב מי' פ"ט מהל' ק"פ הל' ח:
[2] ב ג מי' פ"ה מהלכות פרה אדומה הל' ה:
[3] ג ד מי' פ"ט מהל' ק"פ הלכה ב:
[4] ד ה מי' שם הל' ח:
[5] ה ו מי' פ"מ מהל' תפלה הלכה ז סמג עשין יט טושע"ח סי' נה סעיף יג:
[6] ז ח מי' (פ"שן) (מון) מהל' נשיאות כפים הל' ח טוש"ע (סעיף ו) סימן קל"ח סעיף מד:
[7] ח מי' פ"ד מהל' ממוסרי כפרה הלכה ב:
[8] ט מי' פ"ו מהל' בית הבחירה הלכה ז:

רבינו חננאל

תוצא לא תוציא מן הבית א"י לי אלא מבית לבית כ' חבורה לחבורה מנין ת"ל מן הבשר תוצה לאכילתו ואינו חייב עד שיעשה עקירה והנחה. ומיתבינן עלה מהא דתנן בשחיטת קדשים פ"א פ"ים הנשרפין ושעירין הנשרפין היו טוענין אותן במנטות ראשונים יצאו לחומת עזרה אחרונים לא יצאו ראשונים מטמאין בגדים אחרונים אין מטמאין בגדים עד שיצאו. ורא לא נח. ואוקימנא בנגררים על הארץ ואינן (נ"מסין) (נושאין) ומגביהן מ' הקרקע אלא נמשכין (כ"ן) (על) הארץ דהיינו הנחם. פיסקא אבר שיצא מקצתו כו'. מן האגוף ולפנים כלפנים מן האגוף ולחוץ כלחוץ. אמר רב יהודה אמר רב וכן לחפלה. הקימד בכנסת מן האגוף ולפנים הרי הוא בכלל ברבה מן האגוף ולחוץ כלחוץ. ופליגא דר' יהושע בן לוי דאמר ר' יהושע בן לוי אפי' מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים. ואקשינן הא גופה קשיא אמרת מן האגוף ולפנים כלפנים האגוף עצמו חוץ. אימא סיפא מן האגוף ולחוץ כו'. ואוקימנא בשערי ירושלים אגוף עצמו כלחוץ, כי לא נתקדשו מפני שמצורעין פגינין תחתיהן בחמה מפני החמה כו'. וכן שערי ניקנור לא נתקדשו מפני שמצורעין עומדין שם ומכניסין ידיהם לבחוצות כדי שיזו עליהם, אבל שעריי עזרה אגוף עצמו כלפנים. החלונות ועובי החומה כלפנים. אמר רב גגין ועליות של ירושלים לא נתקדשו. ואקשינן עליה והא איהו דאמר משום רבי חייא פסח כויתא והלילא פקע איגרא.

תורה אור השלם

1. בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה ועצם לא תשברו בו: שמות יב מו

גליון הש"ס

גמ' א גגין ועליות. עי' מכות יב ע"א תד"ה אלון. ומהרש"א שם ומהגהה לתלן פ"ה ה"ד מהל' שבועות:

לעזי רש"י

רב"ץ. שפת הפתח. (השטה. במזרזות הפתח. שעליו מניחים את הדלת).

מוסף רש"י

הראשונים. מי חדס הנישלין במוט, אותן שבראם האחד יוצאים לשמים (ובחים קד:). **החלונות.** עובי חלל החלונות שבחומת העזרה מכיר מבפנים, ועובי החומה. גרשה למעלה (זבחים נו ו).

מ) זבחים קד:. כ) [ומתים ט.]. ג) סוטה לח:. ד) [עי' תוספות יומא ז: ד"ה זה נכנס כו']. ה) [ויקרא ד]. ו) [ויקרא טו]. ז) ל"ל [ויקרא. ח) [ויקרא טו]. ט) [שם ד]. י) [ע"ל]. כ) כפ"ל: דופק. ל) [ספרי מקק יט יג]. מ) [במדבר יט]. נ) [וע"ע תוס' שבת כ. ד"ה פסגו]. ס) [שבת ד.].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com